

Sygn. akt **IC 743/11**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSO Małgorzata Tetkowska**

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Seklecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 maja 2015r. w P.

sprawy z powództwa Z. Z.

przeciwko Skarbowi Państwa- Zakładowi Karnemu w P.

o zadośćuczynienie i rentę

1. oddała powództwo;

2. przyznaje radcy prawnemu J. M. kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) plus 23 % podatku VAT tytułem wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego z urzędu, którą nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Płocku.

Sygn. akt IC 743/11

UZASADNIENIE

W dniu 11 kwietnia 2011 r. Z. Z. złożył pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w P. i ostatecznie wniósł o zasądzenie na jego rzecz : kwoty 200.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za utratę zdrowia i renty w wysokości 2.000 zł miesięcznie płatnej do 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat w związku z utratą możliwości zatrudnienia na skutek utraty zdrowia fizycznego i psychicznego w czasie wykonywania pracy w charakterze introligatora w Zakładzie Karnym w P. (pozew i pismo pełnomocnika powoda k. 107- 108).

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Zakład Karny w P. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. Z. odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w P.. Na własną prośbę został zatrudniony na stanowisku introligatora, odpłatnie, w pełnym wymiarze od dnia 16 lutego 2005 r. Od 1 lipca 2007 r. w nagrodę za dobre wykonywanie swoich obowiązków otrzymał podwyżkę stawki godzinowej. Powód pracował na stanowisku introligatora do dnia 13 lutego 2009 r., kiedy to uzyskał przerwę w wykonywaniu kary pozbawienia wolności. Ponownie do Zakładu Karnego został przyjęty w dniu 13 lipca 2009 r.

dowód: pismo z dnia 20.01.2010 r. – k. 32, prośba Z. Z. – k. 27 załączonych akt sprawy IC 1244/10.

Powód przed podjęciem pracy przeszedł badania lekarskie, które potwierdziły jego zdolność do pracy. Odbył także szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku introligatora

dowód: pismo z dnia 20.01.2010 r. – k. 32, zaświadczenie lekarskie z dnia 12.02.2005 r. – k. 34 załączonych akt sprawy I C 1244/10, zaświadczenie z dnia 16.02.2005 r. – k. 28 załączonych akt sprawy I C 1244/10.

Zakład introligatorni mieścił się w baszcie, pierwotnie w pierwszej, następnie w drugiej. W pomieszczeniu introligatorni była posadzka betonowa, na której położona była wykładzina. W pierwszej baszcie była bieżąca woda, pisuar. W drugiej baszcie nie było wody, ani toalety. Skazani pracujący w drugiej baszcie chęć skorzystania z wody i toalety zgłaszali oddziałowemu, który odprowadzał ich do łazienki. Skazani mieli dostęp do bieżącej wody w pierwszej baszcie, w drugiej zaś mieli dostarczane picie. Wentylacja była kontrolowana na bieżąco przez kominiarzy. Sprzęt wykorzystywany przy pracach był stosunkowo stary, ale sprawny. Zarówno w pierwszej jak i drugiej baszcie nie było zagrzybienia, było oświetlenie jarzeniowe, piecyki do ogrzewania .

dowód: zeznania świadka A. M. – k. 229-230, M. K. k. 157-158, I. W. k. 160.

W dniach 11-12 stycznia 2005 r. w Zakładzie Karnym w P. Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadziła kontrolę przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym warunków pracy skazanych zatrudnionych w przywieziennych zakładach pracy. Kontrolę przeprowadzono w zakresie zatrudnienia osadzonych wykonujących pracę na stanowiskach w introligatorni. W czasie kontroli wydano dwa zalecenia , a mianowicie zapewnienia skutecznej ochrony przeciwpożarowej na obudowach dwóch opraw źródła oświetlenia jarzeniowego zainstalowanego pionowo na ścianie introligatorni oraz zlikwidowanie prowizorycznego przyłącza instalacji elektrycznej poprowadzone poprzez podwieszenie przewodów przedłużacza elektrycznego do maszyny elektrycznej grzewczej. Pozwany wykonał powyższe zalecenia. 2

dowód: protokół kontroli – k. 197-198 oraz informacja pozwanego do PIP k. 199 załączone do akt sprawy I C 1244/10.

Powód w 2002 r. przeszedł badanie radiologiczne, w wyniku którego stwierdzono u niego znaczny stopień zmiany zwyrodnieniowe, prawoboczne skrzywienie kręgosłupa piersiowego i lędźwiowego z dużą rotacją kręgów, obniżenie trzonów L2 i L3 .

dowód: wynika badania radiologicznego z dnia 30.09.2002 r. – k. 259.

Z. Z. od 30 września 2002 r. do 14 października 2002 r. przebywał na Oddziale Chirurgicznym ZOZ Zakładu Karnego w Ł., gdzie rozpoznano „zwyrodnienie zniekształcające kręgosłupa, stan po przebytych złamaniu kompresyjnym kręgosłupa lędźwiowego. Bóle korzonkowe lędźwiowo – krzyżowe, stłuczenie odcinka lędźwiowo – krzyżowego kręgosłupa, stan po resekcji żołądka z powodu wrzodu .

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 261.

Powód dokonywał samookaleceń i prób samobójczych. W marcu 2003r. hospitalizowany był w Oddziale (...) Zakładu Karnego w Ł. z rozpoznaniem - „ stan po zadziegnięciu szyi, był konsultowany przez psychiatrę, odmówił obserwacji. 27 kwietnia 2004r. dokonał kolejnego samouszkodzenia wbijając sobie igłę w okolice kręgosłupa. Nie wyraził zgody na operacyjne usunięcie igły przez szereg dni.

dowód: opinia k. 365-366

W związku z wyżej opisanym samouszkodzeniem powód w dniach 27 – 30 sierpień 2004 r. przebywał w ZOZ przy Areszcie Śledczym W. – M., gdzie rozpoznano „samouszkodzenie – wbicie igły metalowej między wyrostki kolczyste L3-L4, z możliwością penetracji do kanału kręgowego oraz zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa lędźwiowego z dyskopatią zwyrodnieniową” .

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 260

W 2008r , po wykonaniu kolejnych badań, stwierdzono u powoda przepuklinę L3- L4 z uciskiem na struktury nerwowe. Powód został zakwalifikowany do leczenia operacyjnego dyskopatii. Nie wyraził zgody na takie leczenie w

Wojewódzkim Szpitalu (...) w P., żądając przerwy w odbywaniu kary dla przeprowadzenia zabiegu. W dniu 23 lutego 2009r. ustalono termin przyjęcia go na operację na Oddziale Neurochirurgicznym we W., ale powód nie zgłosił się na zabieg (przebywał wówczas na przerwie w odbywaniu kary). Pismem z dnia 29 marca 2012r. pozwany Zakład wystąpił do Kliniki (...) w Ł. o wyznaczenie zabiegu operacyjnego dla powoda. Klinika zaleciła konsultację neurochirurgiczną i wykonanie dalszych badań obrazowych. W październiku 2012r. powód wykonał kolejne badania (...) kręgosłupa. Powód został zakwalifikowany do przeprowadzenia dyscoidektomii L3-L4 w szpitalu w G.. Nie został wyznaczony konkretny termin operacji.

Dowód: pisma pozwanego k. 198-199 i pismo Kliniki opisanej wyżej k. 200 wyniki badań, karta informacyjna k. 257-261

W dniu 15 grudnia 2009 r. Z. Z. wystąpił z pozwem do Sądu Okręgowego w Płocku – Sądu Pracy, przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Zakładu Karnego w P., żądając 200.000 zł zadośćuczynienia za naruszenie jego praw pracownika, godności osobistej poprzez poniżanie, utraty zdrowia fizycznego oraz psychicznego i 2.000 zł tytułem dożywotniej renty zdrowotnej, za utratę zdrowia i utratę możliwości zatrudnienia. Sprawa została przekazana Wydziałowi Cywilnemu tegoż Sadu do rozpoznania.

Powód cofnął pozew w tej sprawie nie zrzekając się roszczenia. Sąd Okręgowy w Płocku Wydział Cywilny umorzył postępowanie w sprawie.

dowód: pozew – k. 2-3 załączonych akt sprawy I C 1244/10, postanowienie Sądu Okręgowego – k. 194-195 załączonych akt sprawy I C 1244/10.

Obecnie powód opuścił Zakład Karny w P., przebywa na wolności/ bezsporne/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: opinii neurologicznej (k. 254-256 i k. 442v), opinii sądowo – lekarskiej biegłego z zakresu medycyny pracy (k. 365-369 i 451-453), opinii lekarza sądowego biegłego ortopedy (k. 401-404), zeznań świadków A. M. (k. 229-231), J. B. (k. 110-111), M. K. (k. 157-159), I. W. (k. 160-161) oraz powołanych wyżej dokumentów.

Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda, gdyż powód prawidłowo wezwany przez Sąd do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań, nie stawiał się na rozprawę.

Zastrzeżenia do opinii biegłego neurologa zgłosiła strona powodowa (k. 276-277) wskazując, że biegła dokonała oceny ustaleń faktycznych w zakresie przyczyn odmowy przez powoda leczenia operacyjnego w Wojewódzkim Szpitalu (...) w P. i we W., które wykraczają poza zakres zleconego biegłej zadania, zastrzeżone są dla kompetencji Sądu.

Strona powodowa zgłosiła także zastrzeżenia do opinii sądowo – lekarskiej biegłego z zakresu medycyny pracy, wskazując, iż w sprawie konieczne jest wyjaśnienie, czy zgłaszane przez powoda dolegliwości pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym z wykonywanym przez powoda w zakładzie karnym pracą oraz określenie czy stwierdzone u powoda zwyrodnienie kręgosłupa w odcinku szyjnym, piersiowym i lędźwiowo – krzyżowym i inne dolegliwości miały związek z wykonywaną pracą, czy mogły być jej wynikiem, bądź czy mogły istniejący już stan chorobowy pogłębić (pismo powoda – k. 376).

Biegły w opinii uzupełniającej bardzo szczegółowo wyjaśnił zastrzeżenia powoda i stwierdził, że zgłaszane przez niego dolegliwości nie pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym z wykonywaną przez niego pracą u pozwanego. Podtrzymał także swoją dotychczasową opinię, iż stan zdrowia powoda nie był przeciwwskazaniem do zatrudnienia go w charakterze intronigatora i że na skutek zatrudnienia, nie poniósł on uszczerbku na zdrowiu (k. 369).

W ocenie Sądu opinie biegłych zostały sporządzone w sposób profesjonalny i rzetelny. Są logiczne, spójne i dlatego też Sąd uznał je za wiarygodną i oparł się na nich rozstrzygając w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Zasadność roszczeń powoda podlegała analizie w oparciu o art. 417 § 1 kc i art. 445kc w zw. z art. 444 kc.

Zgodnie z przepisem art. 417 § 1 kc, Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa na gruncie tego przepisu są zatem: szkoda wyrządzona na skutek działania lub zaniechania przy wykonywaniu czynności z zakresu władzy publicznej niezgodnych z prawem oraz istnienie związku przyczynowego między szkodą a niezgodnym z prawem wykonywaniem takich czynności.

Pojęcie szkody w prawie cywilnym obejmuje zarówno uszczerbek majątkowy jak i uszczerbek niemajątkowy (krzywdę). Z kolei istnienie związku przyczynowego należy oceniać na zasadach wynikających z art. 361 § 1 kc. Oznacza to iż, że Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. Zakres odpowiedzialności wynikającej z przepisu art. 417 § 1 kc obejmuje wszelkie zachowania związane z wykonywaniem władzy publicznej z wyjątkiem tych, które zostały unormowane w art. 417¹ § 1-4 kc oraz sytuacji regulowanych przepisami szczególnymi do których odsyła art. 421 kc.

Na podstawie art. 445 § 1kc sąd może przyznać poszkodowanemu, w przypadkach przewidzianych w przepisie art. 444 kc, a więc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia oraz w sytuacji gdy poszkodowany utracił zdolność do pracy albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły się widoki powodzenia na przyszłość, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zgodnie z art. 444 § 2 kc podstawę powstania prawa do renty stanowi szkoda na osobie polegająca na uszkodzeniu ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. Przesłankami warunkującymi przyznanie renty są trwałe następstwa w postaci całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo zwiększenie się potrzeb lub zmniejszenie widoków powodzenia w przyszłości.

Podkreślić należy, iż dochodzenie przez poszkodowanego roszczeń z art. 444 kc zależy od przypisania określonej osobie odpowiedzialności za zdarzenie szkodzące oraz ustalenia szkody, pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z tym zdarzeniem.

Zdaniem Sądu, powód w przedmiotowej sprawie nie wykazał zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa.

W Zakładzie Karnym panowały nienajlepsze warunki pracy w zakresie przede wszystkim lokalowym i w odniesieniu do narzędzi pracy. Pozwany przestrzegał jednak przepisów prawa pracy oraz przepisów zakresu bhp. Przeprowadzona w 2005 r. kontrola Państwowej Inspekcji Pracy nie wykazała żadnych większych nieprawidłowości dotyczących warunków zatrudnienia w intrologatorni. Powód przeszedł badania lekarskie, które potwierdziły jego zdolność do pracy. Odbył także szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku intrologatora. W ocenie Sądu działania pozwanego były zgodne z prawem.

Powód nie udowodnił przede wszystkim istnienia związku przyczynowego między aktualnym stanem swojego zdrowia a pracą jaką wykonywał w charakterze intrologatora w pozwanym Zakładzie.

Powód od co najmniej kilkunastu lat ma problemy zdrowotne dotyczące kręgosłupa. Niewątpliwie stan jego zdrowia w ciągu ostatnich kilku lat pogorszył się, jednakże nie ma to żadnego związku z wykonywaną przez niego pracą u pozwanego. Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa powstała na bazie skoliozy i rozwijała się wiele lat, praktycznie od wczesnych lat młodości. Nie bez znaczenia, dla oceny stanu zdrowia powoda pozostaje także fakt dokonania przez niego samookaleczenia polegającego na wbiciu metalowej szpili w okolicy kręgosłupa.

Warunki pracy powoda w Zakładzie nie pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym z objawami choroby zwyrodnieniowej podawanej przez Z. Z. i opisywanej w badaniach obrazowych. Charakter i warunki pracy powoda bezpośrednio nie wpłynęły na zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, natomiast dolegliwości bólowe mogły okresowo nasilać się. W chorobie zwyrodnieniowej narządu ruchu okresowe pogarszające się objawy bólowe mogą dotyczyć

każdej osobę dotkniętą tym schorzeniem bez względu na charakter i sposób aktywności zawodowej oraz warunki bytowe (opinia biegłego ortopedy – k. 403).

Powołana w sprawie biegła sądowa z zakresu neurologii także stwierdziła, że zgłaszane przez powoda dolegliwości zdrowotne nie pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym z czynnościami wykonywanymi w ramach świadczonej przez powoda pracy w Zakładzie Karnym w charakterze introligatora. Charakter pracy nie wywoływał ale mógł okresowo nasilać dolegliwości bólowe kręgosłupa. (opinia neurologiczna – k. 256).

Biegły z zakresu medycyny pracy wskazał, że stan zdrowia powoda nie był przeciwwskazaniem do zatrudnienia go w charakterze introligatora w Zakładzie Karnym , a zgłaszane przez niego dolegliwości nie pozostają także w bezpośrednim związku przyczynowym z wykonywaną przez niego pracą u pozwanego. Biegły także określił, że wskutek zatrudnienia u pozwanego powód nie poniósł uszczerbku na zdrowiu (: opinia sądowno – lekarska – k. 368-369).

Warunki pracy powoda w Zakładzie nie pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym objawów choroby zwyrodnieniowej podawanej przez Z. Z. i opisywanej w badaniach obrazowych. Zdaniem biegłego charakter i warunki pracy bezpośrednio nie wpłynęły na zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, natomiast dolegliwości bólowe mogły okresowo nasilać się. W chorobie zwyrodnieniowej narządu ruchu okresowe pogarszające się objawy bólowe mogą dotyczyć też każdą osobę dotkniętą tym schorzeniem bez względu na charakter i sposób aktywności zawodowej oraz warunki bytowe (opinia lekarza sądownego biegłego ortopedy – k. 403).

W tej sytuacji Sąd uznał, iż powództwo jest bezzasadne i podlegało oddaleniu.

Powód był zwolniony z kosztów sądowych w całości (postanowienie k. 10).

O kosztach zastępstwa procesowego dla pełnomocnika ustanowionego z urzędu Sąd orzekł w oparciu o § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia.

Z tych wszystkich względów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.